

Oslo 3. mars 2014

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
postmottak@bld.dep.no

NOU 2014:9 Ny adopsjonslov – høringsuttalelse

Organisasjonen Voksne for Barn er en ideell medlemsorganisasjon som arbeider for barns rett til en trygg oppvekst og god psykisk helse. Som organisasjon ønsker vi å forhindre utenforskap, redusere tabuer, utstenging og mobbing og å bidra til inkludering. Et av våre hovedfokus er barn og unges rett og mulighet til brukermedvirkning. Vi har følgende merknader til NOU 2014:9 Ny adopsjonslov:

Generelle merknader

Det fremgår av høringsbrevet at BLD spesielt ønsker tilbakemelding på de områdene som innebærer en endring fra dagens regulering av adopsjonsfeltet, samt om lovforslaget er forståelig og klart.

Voksne for Barn vil gjerne gi utvalget honnør for at utredningen har et eget sammendrag for barn og unge. Vi anbefaler at BLD i mandat til fremtidige utvalg og arbeidsgrupper stiller krav i mandatet om et slikt sammendrag.

Lovutkastet er meget omfattende, og vi anbefaler at departementet i utarbeidelsen av endelig lovforslag vurderer om det er mulig å forenkle teksten og eventuelt slå sammen enkelte ledd og/eller bestemmelser.

Vi anbefaler videre at departementet vurderer om det er hensiktsmessig at enkelte spørsmål som etter vår mening ikke er egnet for lovregulering, heller blir forelagt Stortinget som en meldingsdel i proposisjonen. Det vises til våre merknader til regulering av adopsjonsformidling, oppfølging etter adopsjon og økonomisk støtte.

Begrepsbruken i lovutkastet § 8 og § 9 ”på grunn av psykisk utviklingshemming eller psykiske og fysiske lidelser” bør endres til ”på grunn av utviklingshemming eller alvorlig psykisk sykdom”.

Vi antar at begrepet ektefelle/samboer skal brukes i lovteksten i § 13, og ikke bare ektefelle, jf merknad og henvisning til § 12.

Adopsjonsformidling av barn fra utlandet

Antall utenlandske barn som adopteres til Norge og til andre vestlige land er sterkt synkende. Det fremgår av Adopsjonsutvalgets utredning at antall internasjonale adopsjoner nå er nede på

et historisk bunnivå siden denne adopsjonsformen ble introdusert i 1960-årene. De tre private adopsjonsorganisasjonene som har tillatelse til å formidle adopsjonsbarn til Norge, formidlet i 2013 til sammen 144 barn.

Voksne for Barn mener prinsipielt at adopsjon av barn fra utlandet er et offentlig ansvar på lik linje med adopsjon av fosterbarn, stebarnsadopsjon og spedbarn som er frigitt til nasjonal adopsjon, og vi ber om at departementet i en meldingsdel til Stortinget drøfter hvordan dette kan organiseres, for eksempel via en egen enhet i BUFdir.

Ifølge organisasjonenes hjemmesider koster en adopsjon fra utlandet mellom 150 000 og 200 000 kr. Voksne for Barn mener at også adopsjon av barn fra utlandet bør være gratis for foreldrene, og at engangsstøtten på 1 G som foreslås lovfestet, bør gå til dekning av reiseutgifter mv.

§29 Oppfølging i 3 år etter adopsjon

Voksne for Barn hilser tankegangen bak den nye bestemmelsen om oppfølging av adoptivbarn og deres familier etter barnets ankomst til Norge velkommen.

Vi er ikke enige i utformingen av lovutkastet, og mener at lovutkastets annet ledd med krav i forskrift til ordningen både er byråkratisk og ikke i tråd med regjeringens visjon om digitalisering av offentlige tjenester for å forenkle og forbedre forvaltningen. Vi foreslår at hele bestemmelsen utgår, og at det fremgår av meldingsdelen at BUFdir oppretter en elektronisk tjeneste med adgang til spørsmål om oppfølging av adoptivbarn og at spørsmål/svar blir tilgjengelig på nett i anonymisert form.

En slik tjeneste vil være utover avgrensningen på 3 år slik det er foreslått lovfestet. Behovet for støtte og oppfølging også kan oppstå på et senere tidspunkt. I tråd med barnets alder vil rådgivning etter hvert omhandle barnet/ungdommen, og alder vil også ha betydning for de temaene familien tar opp. Større barn bør ha adgang til oppfølging/rådgivning uten foreldres kunnskap/samtykke. En elektronisk tjeneste vil ivareta dette.

Adopsjonsutvalget drøfter behovet for et kompetansesenter for adopsjon uten å ta direkte stilling til dette. En elektronisk tjeneste som også inneholder generell og oppdatert informasjon om de ulike former for adopsjon vil også kunne dekke dette behovet. En kompetansenhet bør legges til eksisterende kompetansemiljøer knyttet til barn og unge. Regionalt senter for barn og unges psykiske helse (Rbup) kan for eksempel være aktuell for en slik oppgave.

§ 42 Adoptivbarnets rett til opplysninger og § 43 Innsyn i adopsjonssaker

Departementet bør vurdere om det skal være lik aldersgrense i disse to bestemmelser, fortrinnsvis 15 år.

Med vennlig hilsen

Randi Talseth
Generalsekretær

Grete Gjertsen
Barnepolitisk rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert